

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. kovo 15 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendra finansinių paslaugų rinka – Piktnaudžiavimas rinka – Direktyvos 2003/6/EB ir 2003/124/EB – „Viešai neatskleista informacija“ – Sąvoka – „Tiksli“ informacija – Informacija apie būsimą straipsnio apie rinkos gandą, susijusį su finansinių priemonių emitentu, paskelbimą – Viešai neatskleistos informacijos neteisėtas atskleidimas – Išimtys – Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 – 10 straipsnis – Viešai neatskleistos informacijos atskleidimas atliekant įprastas su profesine veikla susijusias funkcijas – 21 straipsnis – Viešai neatskleistos informacijos atskleidimas užsiimant žurnalistine veikla – Spaudos ir žodžio laisvė – Žurnalisto vienam iš savo įprastų šaltinių atskleista informacija apie būsimą spaudos straipsnio paskelbimą“

Byloje C-302/20

dėl *Cour d'appel de Paris* (Paryžiaus apeliacinis teismas, Prancūzija) 2020 m. liepos 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo tą pačią dieną, pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

A

prieš

Autorité des marchés financiers (AMF)

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen, kolegijų pirmininkai A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, N. Jääskinen, I. Ziemele, J. Passer, teisėjai J.-C. Bonichot, T. von Danwitz, M. Safjan, F. Biltgen (pranešėjas), A. Kumin ir N. Wahl,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė V. Giacobbo, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2021 m. birželio 22 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– A, atstovaujamo *avocates* G. Roch ir S. Poisson,

* Proceso kalba: prancūzų.

- *Autorité des marchés financiers (AMF)*, atstovaujamos M. Delorme ir A. du Passage,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos E. de Moustier, A.-L. Desjonquères ir E. Leclerc,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos L. Aguilera Ruiz ir J. Rodríguez de la Rúa Puig,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos O. Simonsson, J. Lundberg, C. Meyer-Seitz, A. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, H. Shev, H. Eklinder ir R. Shahsavan Eriksson,
- Europos Komisijos, atstovaujamos D. Tryantafyllou, T. Scharf ir J. Rius,
- Norvegijos vyriausybės, atstovaujamos T.M. Tobiassen, K. K. Næss, P. Wennerås ir T. H. Aarthun,

susipažinęs su 2021 m. rugsėjo 16 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (OL L 96, 2003, p. 16; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 367) 1 straipsnio 1 punkto, 2003 m. gruodžio 22 d. Komisijos direktyvos 2003/124/EB, įgyvendinančios Direktyvą 2003/6 dėl viešai neatskleistos informacijos ir viešo jos atskleidimo bei manipuliavimo rinka apibrėžimo (OL L 339, 2003, p. 70; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 6 t., p. 348), 1 straipsnio 1 dalies ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/6 ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014, p. 1) 10 ir 21 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant A ir *Autorité des marchés financiers (AMF)* (Finansų rinkų institucija, Prancūzija) ginčą dėl pastarosios sprendimo skirti A piniginę baudą už tai, kad jis informavo apie būsimus spaudos straipsnius spaudoje apie rinkos gandus, susijusius su pasiūlymu perimti biržinių bendrovių akcijas.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2003/6

- 3 Direktyvos 2003/6 1, 2 ir 12 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
 - „(1) Tikrai viena bendra finansinių paslaugų rinka yra labai svarbi ekonominiam [Europos Sąjungos] augimui ir darbo vietų [Europos Sąjungoje] kūrimui;

- (2) Integruota ir efektyvi finansų rinka reikalauja rinkos vientisumo. Sklandus vertybinių popierių rinkos veikimas ir visuomenės pasitikėjimas rinka – tai ekonominio augimo bei gerovės prielaidos. Piktnaudžiavimas rinka kenkia finansų rinkų vientisumui ir visuomenės pasitikėjimui vertybiniais popieriais bei išvestinėmis priemonėmis.

<...>

- (12) Piktnaudžiavimą rinka sudaro prekyba vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimas rinka. Teisės aktų, draudžiančių prekybą vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, tikslas yra toks pat kaip ir teisės aktų, draudžiančių manipuliavimą rinka: užtikrinti [Sąjungos] finansų rinkų vientisumą ir sustiprinti investuotojų pasitikėjimą tomis rinkomis. <...>“

- 4 Šios direktyvos 1 straipsnio 1 punkto pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Šioje direktyvoje:

1. „Viešai neatskleista informacija“ – tai viešai nepaskelbta tiksli informacija, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su vienu ar daugiau finansinių priemonių emitentų arba su viena ar daugiau finansinių priemonių, kurios viešas paskelbimas gali turėti didelės įtakos tų finansinių priemonių kainai arba susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai.“

- 5 Minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės draudžia bet kuriam antroje pastraipoje nurodytam asmeniui, kuris žino viešai neatskleistą informaciją, panaudoti tą informaciją savo sąskaita ar trečiosios šalies sąskaita, tiesiogiai ar netiesiogiai įsigyjant ar parduodant finansines priemones, kurias ta informacija liečia.

Pirmoji pastraipa taikoma bet kuriam asmeniui, kuris žino tą informaciją:

<...>

- c) dėl to, kad gali naudotis tokia informacija, atlikdamas savo tarnybines ar profesines arba kitas pareigas <...>

<...>“

- 6 Šios direktyvos 3 straipsnyje numatyta:

„Kiekvienam asmeniui, kuriam taikomas 2 straipsnyje nustatytas draudimas, valstybės narės draudžia:

- a) atskleisti viešai neatskleistą informaciją trečiajai šaliai, išskyrus tuos atvejus, kai tokią informaciją asmuo atskleidžia, atlikdamas savo įprastines tarnybines ar profesines arba kitas pareigas;

<...>“

Direktyva 2003/124

7 Direktyvos 2003/124 1–3 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

- „(1) Protingi investuotojai grindžia savo investicinius sprendimus jau turima informacija, taip sakant *ex ante* informacija. Todėl klausimą, ar tikėtina, kad priimdamas investicinį sprendimą, protingas investuotojas atsižvelgs į konkrečią informaciją, reikėtų vertinti, remiantis turima *ex ante* informacija. Toks įvertinimas turi atsižvelgti į numatomą šios informacijos įtaką, turint omeny emitento susijusių veiksmų visumą, informacijos šaltinių patikimumą ir bet kokius kitus rinkos rodiklius, kurie tam tikromis aplinkybėmis gali daryti įtaką susijusiai finansinei priemonei arba su ja susijusiai išvestinei finansinei priemonei.
- (2) *Ex post* informacija gali būti naudojama patikrinti prielaidą, kad *ex ante* informacija buvo jautri kainų pokyčiams; bet neturėtų būti naudojama imtis veiksmų prieš ką nors, kuris padarė pagrįstas išvadas iš jam prieinamos *ex ante* informacijos.
- (3) Rinkos dalyvių teisinį užtikrintumą [saugumą] reikėtų stiprinti tiksliau apibūdinant du viešai neatskleistos informacijos apibrėžimui esminius elementus, visų pirma tiksliai tos informacijos prigimtį bei galimo jos poveikio finansinių priemonių arba susijusių išvestinių finansinių priemonių kainoms reikšmingumą.“

8 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Viešai neatskleista informacija“ numatyta:

„1. Taikant Direktyvos [2003/6] 1 straipsnio 1 punktą, informacija turi būti laikoma tikslia, jeigu ji nurodo aplinkybes, kurios egzistuoja arba pagrindai gali atsirasti arba įvykį, kuris įvyko arba pagrindai gali įvykti, ir jeigu ji pakankamai konkrečiai, kad galima būtų padaryti išvadą dėl galimos tų aplinkybių ar įvykio įtakos finansinių priemonių ar susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai.

2. Taikant Direktyvos [2003/6] 1 straipsnio 1 punktą, „informacija, kurios viešas paskelbimas gali reikšmingai paveikti tų finansinių priemonių arba susijusių išvestinių finansinių priemonių kainą“ reiškia informaciją, kuria protingas investuotojas greičiausiai pasinaudotų iš dalies pagrįsdamas savo investicinius sprendimus.“

Reglamentas Nr. 596/2014

9 Direktyvos 2003/6 ir 2003/124 nuo 2016 m. liepos 3 d. buvo panaikintos Reglamentu Nr. 596/2014.

10 Reglamento Nr. 596/2014 2, 7 ir 77 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

- „(2) siekiant sukurti integruotą, veiksmingą ir skaidrią finansų rinką, būtinas rinkos vientisumas. Sklandus vertybinių popierių rinkų veikimas ir visuomenės pasitikėjimas rinkomis yra būtinos ekonomikos augimo ir gerovės sąlygos. Piktnaudžiavimas rinka kenkia finansų rinkų vientisumui ir visuomenės pasitikėjimui vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis;

<...>

- (7) piktnaudžiavimas rinka – tai sąvoka, aprėpianti neteisėtą elgesį finansų rinkose; šiame reglamente jai [jam] turėtų būti priskiriama prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija, neteisėtas viešai neatskleistos informacijos atskleidimas ir manipuliavimas rinka. Toks elgesys neužtikrina visiško ir pakankamo rinkos skaidrumo, o tai būtina sąlyga visų ūkio veiklos vykdytojų prekybai integruotose finansų rinkose;

<...>

- (77) šiame reglamente paisoma pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje <...>. Taigi šis reglamentas turėtų būti aiškinamas ir taikomas atsižvelgiant į tas teises ir principus. Visų pirma, kai šiame reglamente nurodytos spaudos ir žodžio laisvei kitose žiniasklaidos priemonėse taikytinos taisyklės ir žurnalistų profesinės taisyklės arba kodeksai, reikėtų atkreipti dėmesį į tas laisves, nes jos garantuojamos Sąjungoje ir valstybėse narėse ir pripažįstamos pagal [Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos] 11 straipsnį ir kitas atitinkamas nuostatas.“

- 11 Šio reglamento 8 straipsnio „Prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija“ 4 dalyje nustatyta:

„Šis straipsnis taikomas bet kuriam viešai neatskleistos informacijos turinčiam asmeniui, nes tas asmuo:

<...>

- c) turi galimybę susipažinti su informacija vykdydamas profesines ar darbinės pareigas <...>

<...>“

- 12 Minėto reglamento 10 straipsnio „Neteisėtas viešai neatskleistos informacijos atskleidimas“ 1 dalyje nustatyta:

„Šio reglamento tikslais viešai neatskleista informacija atskleidžiama neteisėtai, jeigu asmuo turi viešai neatskleistos informacijos ir atskleidžia tą informaciją bet kuriam asmeniui, nebent informacija atskleidžiama asmeniui atliekant įprastines su darbu susijusias funkcijas, profesinę veiklą arba pareigas.

Ši dalis taikoma bet kuriam fiziniam ir juridiniam asmeniui esant situacijoms ar aplinkybėms[,] nurodytoms 8 straipsnio 4 dalyje.“

- 13 Šio reglamento 14 straipsnio c punkte numatyta, kad draudžiama neteisėtai atskleisti viešai neatskleistą informaciją.

- 14 Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnis „Informacijos atskleidimas arba platinimas žiniasklaidoje“ suformuluotas taip:

„Taikant 10 straipsnį, 12 straipsnio 1 dalies c punktą ir 20 straipsnį, kai informacija atskleidžiama ar platinama ir kai rekomendacijos pateikiamos arba platinamos užsiimant žurnalistine veikla arba kita saviraiškos forma žiniasklaidoje, toks informacijos atskleidimas arba platinimas vertinamas atsižvelgiant į kitose žiniasklaidos priemonėse spaudos ir žodžio laisvei taikytinas taisykles ir žurnalistų profesines taisykles arba kodeksus, nebent:

- a) atitinkami asmenys arba su jais glaudžiai susiję asmenys dėl atitinkamos informacijos atskleidimo arba platinimo tiesiogiai ar netiesiogiai gauna naudos arba pelno, arba
- b) informacija atskleidžiama ar platinama siekiant suklaidinti rinką dėl finansinių priemonių pasiūlos, paklausos ar kainos.“

Prancūzijos teisė

- 15 Pagrindinei bylai taikytinos redakcijos *règlement général de l'Autorité des marchés financiers* (Finansų rinkų institucijos bendrieji nuostatai, toliau – RGAMF) 621-1 straipsnyje numatyta:

„Viešai neatskleista informacija – tai bet kokia viešai nepaskelbta tiksli informacija, kuri yra tiesiogiai arba netiesiogiai susijusi su vienu ar daugiau finansinių priemonių emitentų arba su viena ar daugiau finansinių priemonių ir kurios viešas paskelbimas gali turėti didelės įtakos atitinkamų finansinių priemonių kainai arba su jomis susijusių finansinių priemonių kainai.

Informacija laikoma tiksli, jeigu joje nurodomos visos aplinkybės, kurios egzistuoja arba gali atsirasti, ar įvykis, kuris įvyko arba gali įvykti, ir jeigu ja remiantis galima daryti išvadą, kad šios aplinkybės ar įvykis gali paveikti atitinkamų finansinių priemonių arba su jomis susijusių finansinių priemonių kainą.

Informacija, kurios viešas paskelbimas gali turėti didelės įtakos atitinkamų finansinių priemonių kainai arba su jomis susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai, yra informacija, kuria protingas investuotojas galėtų pasinaudoti iš dalies pagrįsdamas savo investicinius sprendimus.“

- 16 RGAMF 622-1 straipsnis suformuluotas taip:

„622-2 straipsnyje nurodyti asmenys turi nenaudoti savo turimos viešai neatskleistos informacijos <...>.

Jie taip pat turi:

1° neperduoti šios informacijos kitiems asmenims, nebent informacija perduodama atliekant įprastines su darbu susijusias funkcijas, profesinę veiklą arba pareigas, arba kitais tikslais nei tie, dėl kurių ji buvo jiems pateikta;

<...>“

17 RGAMF 622-2 straipsnyje nustatyta:

„622-1 straipsnyje nustatytos pareigos susilaikyti nuo veiksmų taikomos visiems asmenims, kurie viešai neatskleistą informaciją turi dėl:

<...>

3° prieigos prie informacijos, kuri siejama su darbo funkcijomis, profesinei veikla ar pareigomis, taip pat dėl asmens dalyvavimo rengiant ir vykdant finansinį sandorį;

<...>

Šios pareigos susilaikyti nuo veiksmų taip pat taikomos visiems asmenims, turintiems viešai neatskleistos informacijos ir žinantiems arba turėjusiems žinoti, kad jų turima informacija yra viešai neatskleista.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 18 A daug metų dirbo žurnalistu įvairiuose Jungtinės Karalystės dienraščiuose, paskutinis iš jų buvo *Daily Mail*. Vykdydamas savo veiklą jis vedė rubriką „Rinkos ataskaita“, susijusią su gandais rinkoje. Be kita ko, A buvo dviejų spaudos straipsnių, susijusių su į *Euronext* prekybą įtrauktais vertybiniais popieriais, paskelbtų *Mail Online*, šio dienraščio interneto svetainėje, autorius.
- 19 Pirmajame iš šių straipsnių, paskelbtame 2011 m. birželio 8 d., buvo kalbama apie galimą bendrovės LVMH pasiūlymą perimti bendrovės *Hermès* vertybinius popierius po 350 EUR už akciją, t. y. jų kaina 86 % didesnė, palyginti su šių vertybinių popierių uždarymo kaina šio straipsnio paskelbimo dieną. Kitą dieną po šio paskelbimo nuo prekybos sesijos atidarymo ši kaina padidėjo 0,64 %, o per sesiją – 4,55 %.
- 20 Antrajame iš minėtų straipsnių, paskelbtame 2012 m. birželio 12 d., buvo nurodyta, kad bendrovės *Maurel & Prom* vertybinius popierius gali būti pasiūlyta perimti už maždaug 19 EUR už akciją, t. y. jų kaina būtų 80 % didesnė, palyginti su paskutine šių vertybinių popierių uždarymo kaina. Vėliau, kitą dieną po šio straipsnio paskelbimo, šių akcijų kaina padidėjo 17,69 % prekybos pabaigoje. 2012 m. birželio 14 d. bendrovė *Maurel & Prom* paneigė šį gandą.
- 21 AMF atliekant tyrimą paaiškėjo, kad prieš pat paskelbiant šiuos du spaudos straipsnius Jungtinės Karalystės rezidentai, kurie po šio paskelbimo pakeitė savo pozicijas, pateikė nurodymus pirkti atitinkamai bendrovių *Hermès* ir *Maurel & Prom* vertybinių popierių.
- 22 2016 m. vasario 23 d. raštu AMF tyrimų ir kontrolės direkcija pranešė visiems suinteresuotiesiems asmenims, įskaitant A, apie veiksmus, dėl kurių jiems gali būti prieštaraujama, atsižvelgiant į minėtos direkcijos tyrėjų išvadas. Atsižvelgiant į tos pačios direkcijos parengtą tyrimo ataskaitą, 2016 m. liepos 19 d. buvo nuspręsta pranešti apie jiems pareikštus prieštaravimus.

- 23 Taigi 2016 m. gruodžio 7 d. raštu AMF pateikė A pranešimą apie prieštaravimus, jame tvirtino, kad jis pažeidė RGAMF 622-1 ir 622-2 straipsnius, nes dviem asmenims B ir C pateikė viešai neatskleistą informaciją, susijusią su būsimu dviejų spaudos straipsnių apie pasiūlymą perimti *Hermès* ir *Maurel & Prom* vertybinius popierius paskelbimu.
- 24 2018 m. spalio 24 d. sprendimu AMF sankcijų komisija patvirtino tam tikrus prieštaravimus A ir skyrė jam 40 000 EUR piniginę baudą. Ji, be kita ko, nusprendė, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija, susijusi su būsimu spaudos straipsnių apie sandorius dėl biržoje kotiruojamų vertybinių popierių skelbimu, atitinka sąlygas, kad būtų laikoma „viešai neatskleista informacija“, ir konstatavo, kad A šią viešai neatskleistą informaciją apie bendrovės *Hermès* vertybinius popierius perdavė B ir C, o informaciją, susijusią su bendrovės *Maurel & Prom* vertybiniais popieriais, – C.
- 25 Gavęs dėl šio sprendimo paduotą skundą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, pirma, ar informacija apie būsimą spaudos straipsnio, susijusio su gandais apie finansinių priemonių emitentą, paskelbimas yra „viešai neatskleista informacija“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktą, visų pirma, ar šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija yra „tikslī“, kaip tai suprantama pagal „viešai neatskleistos informacijos“ apibrėžtį.
- 26 Remiantis Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalyje pateikta „tikslīos“ informacijos apibrėžtimi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija yra pakankamai tikslī, kad būtų galima daryti išvadą dėl jos galimo poveikio atitinkamų finansinių priemonių kainai, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.
- 27 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar tam, kad informacija apie būsimą spaudos straipsnio paskelbimą būtų laikoma „pakankamai tikslīa“, turi būti pateikiamas paties straipsnio turinys, ir prireikus – ar, kaip teigia A, vien dėl paties rinkos gando pobūdžio ji negali turėti reikiamo tikslumo.
- 28 Atsižvelgdamas į konkrečias pagrindinės bylos aplinkybes prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat siekia išsiaiškinti, kokią reikšmę nagrinėjamos informacijos tikslumo vertinimui turi, pirma, nuoroda į siūlomą kainą pateikus galimą pasiūlymą perimti vertybinius popierius, antra, žurnalisto, parengusio spaudos straipsnius, susijusius su gandais, žinomumas ir spaudos leidinio, paskelbusio šiuos straipsnius, reputacija ir, trečia, faktas, kad šie straipsniai iš tiesų *ex post* turėjo didelį poveikį vertybinių popierių, apie kuriuos sklinda šie gandai, kainai.
- 29 Antra, jeigu pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija būtų laikoma viešai neatskleista informacija, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar tai, kad žurnalistas atskleidžia tokią informaciją vienam iš savo įprastų informacijos šaltinių, gali būti laikoma, kad ji atskleista „užsiimant žurnalistine veikla“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnį. Kadangi ši nuostata Direktyvoje 2003/6 neturi atitikmens, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad ji gali būti atgaline data taikoma pagrindinės bylos aplinkybėms kaip švelnesnė nuostata nei šios direktyvos nuostatos.
- 30 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnio ir šio reglamento 10 straipsnio, į kurį daroma nuoroda minėtame 21 straipsnyje, pagal kurį viešai neatskleistos informacijos atskleidimas yra neteisėtas, nebent informacija atskleidžiama asmeniui atliekant įprastines su darbu susijusias funkcijas, profesinę veiklą arba pareigas. Jeigu minėtas 10 straipsnis būtų taikomas pagrindinėje byloje nagrinėjamos

informacijos atskleidimui, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar, remiantis 2005 m. lapkričio 22 d. Sprendimu *Grøngaard ir Bang* (C-384/02, EU:C:2005:708), toks atskleidimas pateisinamas tik tuo atveju, jeigu jis yra griežtai būtinas žurnalisto profesijai ir atitinka proporcingumo principą.

31 Šiomis aplinkybėmis *Cour d'appel de Paris* (Paryžiaus apeliacinis teismas, Prancūzija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

- „1. a) Ar Direktyvos [2003/6] 1 straipsnio 1 punkto [pirma pastraipa], siejama su Direktyvos [2003/124] 1 straipsnio 1 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad informacijos apie būsimą spaudos straipsnį apie rinkos gandą, susijusį su finansinių priemonių emitentu, paskelbimas gali atitikti tikslumo reikalavimą, nustatytą minėtuose straipsniuose, kad informacija būtų apibrėžiama kaip viešai neatskleista informacija?
 - b) Ar aplinkybė, kad spaudos straipsnyje, kurio būsimas paskelbimas laikomas aptariama informacija, kaip rinkos gandas yra minima pasiūlymo perimti akcijas kaina, yra reikšminga vertinant nagrinėjamos informacijos tikslumą?
 - c) Ar spaudos straipsnį parengusio žurnalisto žinomumas, informaciją paskelbusio spaudos leidinio reputacija ir faktinis didelis šio paskelbimo poveikis (*ex post*) vertybinių popierių, apie kuriuos informacija paskelbta, kainai yra reikšmingi aspektai, siekiant įvertinti nagrinėjamos informacijos tikslumą?
2. [Jeigu] <...> tokia informacija, kaip nagrinėjama, [atitinka] nustatytą tikslumo reikalavimą:
 - a) ar Reglamento [Nr. 596/2014] 21 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad žurnalistas, vienam iš savo įprastų [informacijos] šaltinių atskleisdamas informaciją apie būsimą jo parengto spaudos straipsnio apie rinkos gandą paskelbimą, tai daro „užsiimdamas žurnalistine veikla“?
 - b) Ar atsakymas į šį klausimą priklauso, be kita ko, nuo to, ar žurnalistas informaciją apie rinkos gandą gavo iš šio šaltinio arba ar informacijos apie būsimą spaudos straipsnio paskelbimą atskleidimas buvo naudingas, siekiant iš šio šaltinio gauti paaiškinimus dėl šio gando patikimumo?
3. <...> [A]r Reglamento [Nr. 596/2014] 10 ir 21 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad net jeigu žurnalistas viešai neatskleistą informaciją atskleidžia „užsiimdamas žurnalistine veikla“, kaip tai suprantama pagal [šį] 21 straipsnį, vertinant, ar informacija atskleista teisėtai, reikia nustatyti, ar tai buvo padaryta asmeniui atliekant įprastinę su darbu susijusią [žurnalisto profesinę veiklą], kaip tai suprantama pagal [šį] 10 straipsnį?
4. <...> [A]r Reglamento [Nr. 596/2014] 10 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog tam, kad viešai neatskleista informacija būtų atskleidžiama atliekant įprastinę su darbu susijusią žurnalisto profesinę veiklą, toks atskleidimas turi būti būtinas atliekant šią profesinę veiklą ir juo laikomasi proporcingumo principo?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

32 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktas turi būti aiškinamas taip, kad, siekiant kvalifikuoti kaip viešai neatskleistą informaciją, informacija apie būsimą spaudos straipsnio apie

rinkos gandą, susijusį su finansinių priemonių emitentu, paskelbimą gali būti laikoma „tikslia“ informacija, kaip ji suprantama pagal minėtą nuostatą ir Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį, ir ar vertinant šią informacijos tikslumą turi reikšmės tai, kad šiame straipsnyje nurodyta galimo pasiūlymo perimti šio emitento vertybinius popierius kaina, spaudos straipsnį parengusio žurnalisto tapatybė ir informaciją paskelbusio spaudos leidinio tapatybė, taip pat realus šio paskelbimo poveikis šių vertybinių popierių kainai.

- 33 Reikia priminti, kad Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punkte pateikta sąvokos „viešai neatskleista informacija“ apibrėžtis apima keturis esminius elementus. Pirma, kalbama apie tikslią informaciją. Antra, ši informacija nebuvo viešai paskelbta. Trečia, ji tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su viena ar daugiau finansinių priemonių ar jų emitentais. Ketvirta, jos viešas paskelbimas gali turėti didelės įtakos tų finansinių priemonių arba susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai (2015 m. kovo 11 d. Sprendimo *Lafonta*, C-628/13, EU:C:2015:162, 24 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 34 Šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjama informaciją apie būsimą spaudos straipsnį apie rinkos gandas, susijusius su pranešimu apie pasiūlymą perimti biržinių bendrovių vertybinius popierius, paskelbimą šių straipsnių autorius atskleidė dviem savo įprastiems informacijos šaltiniams. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, ši informacija atitinka antrąjį–ketvirtąjį „viešai neatskleistos informacijos“ apibrėžties elementus, nurodytus pirmesniame punkte. Dėl ketvirtojo elemento šią išvadą jis grindžia, pirma, tuo, kad tiek, kiek ši informacija paskatino egzistuojančias spekuliacijas, susijusias su atitinkamais vertybiniais popieriais, protingas investuotojas galėjo panaudoti ją kaip savo sprendimo investuoti į šiuos vertybinius popierius pagrindą, ir, antra, šių vertybinių popierių kainos svyravimais paskelbus nagrinėjamus spaudos straipsnius. Vis dėlto jis abejoja, ar šiuo atveju egzistuoja pirmasis šio apibrėžties elementas, susijęs su šios informacijos tikslumu.
- 35 Reikia pažymėti, kad, siekiant padidinti finansų rinkų dalyvių teisinį saugumą, Direktyva 2003/124, kaip matyti iš jos 3 konstatuojamosios dalies, buvo siekiama patikslinti, be kita ko, šį pirmąjį elementą.
- 36 Taigi, remiantis šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalimi, informacija turi būti laikoma „tikslia“, jeigu ji atitinka dvi sąlygas: pirma, ji nurodo aplinkybes, kurios egzistuoja arba pagrįstai gali atsirasti, arba įvykį, kuris įvyko arba pagrįstai gali įvykti, ir, antra, ji pakankamai konkrečiai, kad galima būtų padaryti išvadą dėl galimos tų aplinkybių ar įvykio įtakos finansinių priemonių ar susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai.
- 37 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad ankstesniame punkte nurodyta pirmoji sąlyga yra įvykdyta, nes pagrindinėje byloje nagrinėjamoje informacijoje minimas įvykis, t. y. būsimas spaudos straipsnių paskelbimas, kuris, kaip galima pagrįstai manyti, gali įvykti. Vis dėlto jam kyla abejonių dėl to, ar šiuo atveju tenkinama pirmesniame punkte minėta antroji sąlyga. Konkrečiai kalbant, jam kyla klausimas, ar tam, kad informacija apie būsimą spaudos straipsnio paskelbimą, nurodanti pagrindinę jo informaciją, būtų laikoma „pakankamai konkrečiai“, kaip tai suprantama pagal minėtą antrąją sąlygą, šio straipsnio turinys taip pat turi būti pakankamai konkretus.
- 38 Dėl antrosios sąlygos pažymėtina, jog iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalyje vartojamų sąvokų bendrą reikšmę, pakanka, kad informacija būtų pakankamai konkrečiai ar specifinė tam, kad atsirastų pagrindas vertinti, ar visos nurodytos aplinkybės arba įvykis, kaip nurodyta šio sprendimo 36 punkte, gali turėti įtakos šioje informacijoje nurodytų finansinių priemonių kainai. Taigi, Teisingumo Teismo

teigimu, pagal šią nuostatą į sąvoką „viešai neatskleista informacija“ nepatenka tik „neapibrėžta ar bendra informacija, kuria remiantis negalima daryti jokios išvados dėl jos galimo poveikio atitinkamų finansinių priemonių kainai“ (2015 m. kovo 11 d. Sprendimo *Lafonta*, C-628/13, EU:C:2015:162, 31 punktą).

- 39 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar dėl savo pobūdžio gandas patenka į „neapibrėžtos ar bendros informacijos“ kategoriją, kaip tai suprantama pagal minėtą jurisprudenciją, todėl informacija apie būsimą spaudos straipsnio, susijusio su gandu, paskelbimą negali būti laikoma „viešai neatskleista informacija“.
- 40 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija apie spaudos straipsnių, susijusių su rinkos gandas apie numatomus perėmimo pasiūlymus, paskelbimą apima dvi skirtingas būsimų įvykių rūšis, t. y. pirma, spaudos straipsnių paskelbimą ir, antra, šiuose straipsniuose nurodytų pasiūlymų pristatymą. Kaip matyti iš šio sprendimo 37 punkto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi didele tikimybe, kad pirmos rūšies įvykiai atsirastų, ir mano, jog šio sprendimo 36 punkte nurodyta pirmoji sąlyga, kad informacija būtų tiksli, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktą ir Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį, yra įvykdyta. Kita vertus, kiek tai susiję su minėtame 36 punkte nurodyta antrąja sąlyga, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl to, ar pagal pirmąją sąlygą pripažintas pakankamas tikslumas dėl būsimo spaudos straipsnių paskelbimo savaime leidžia nustatyti, kad ši aplinkybė gali turėti įtakos finansinių priemonių, nurodytų šioje informacijoje, kainai, kad ši antroji sąlyga taip pat būtų įvykdyta, ar nagrinėjamų spaudos straipsnių turinys taip pat turi atitikti šį tikslumo reikalavimą tiek, kiek šiuo atveju tai susiję su rinkos gandas apie galimus antros rūšies įvykius, t. y. numatytų pasiūlymų pristatymu.
- 41 Reikia manyti, kad informacijos apie būsimą spaudos straipsnio paskelbimą tikslumas, kaip tai suprantama pagal minėtas nuostatas, yra glaudžiai susijęs su informacijos, kuri yra šio straipsnio dalykas, tikslumu. Iš tiesų, kadangi nėra jokio patikslinimo dėl skelbtinos informacijos, informacija apie šį paskelbimą neleidžia daryti išvados apie galimą jo įtaką atitinkamų finansinių priemonių kainai pagal Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį.
- 42 Tai patikslinus, pirma, iš pačios Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalies formuluotės, pagal kurią informacija laikoma „tikslia“, jei nurodo įvykį, kuris pagrįstai gali įvykti, ir jeigu ji pakankamai konkreiti, kad galima būtų spręsti dėl galimos įvykio įtakos finansinių priemonių kainai, darytina išvada, kad reikia nagrinėti kiekvieną atvejį atskirai. Taigi, negalima atmesti galimybės, kad informacija yra tiksli vien dėl to, kad priklauso konkrečios informacijos kategorijai, koks yra informacijos apie būsimą spaudos straipsnių apie rinkos gandas, susijusių su galimu pasiūlymo perimti pristatymu, paskelbimas.
- 43 Be to, toks atmetimas prieštarautų Direktyvos 2003/6 tikslui, kuris, kaip matyti iš jos 2 ir 12 konstatuojamųjų dalių, yra užtikrinti Sąjungos finansų rinkų vientisumą ir sustiprinti investuotojų pasitikėjimą šiomis rinkomis; šis pasitikėjimas grindžiamas, be kita ko, tuo, kad jie bus vienodai vertinami ir saugomi nuo neteisėto viešai neatskleistos informacijos panaudojimo (2015 m. kovo 11 d. Sprendimo *Lafonta*, C-628/13, EU:C:2015:162, 21 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Taigi šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu prekybos vertybiniais popieriais draudimu, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, siekiama užtikrinti akcijų biržos sandorio šalių lygybę, išvengiant to, kad viena iš jų, žinanti viešai neatskleistą informaciją ir

dėl to esanti palankesnėje padėtyje, palyginti su kitais investuotojais, iš to gautų naudos šios informacijos nežinančių asmenų sąskaita (2009 m. gruodžio 23 d. Sprendimo *Spector Photo Group ir Van Raemdonck*, C-45/08, EU:C:2009:806, 48 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).

- 44 Kaip savo išvados 49 punkte iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, sužinojęs, kada gandas bus paskelbtas, investuotojas tam tikromis aplinkybėmis įgyja pranašumą, palyginti su kitais investuotojais.
- 45 Taigi, jei būtų nuspręsta, kad informacija vien dėl to, kad susijusi su gando paskelbimu, nelaikoma „viešai neatskleista informacija“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktą, daug informacijos, galinčios turėti įtakos atitinkamų finansinių priemonių kainai, nepatektų į šios direktyvos taikymo sritį, todėl ja galėtų pasinaudoti finansų rinkų dalyviai, kurie ją turi, taip pakenkdami jos nežinantiems asmenims (šiuo klausimu žr. 2012 m. birželio 28 d. Sprendimo *Geltl*, C-19/11, EU:C:2012:397, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 46 Iš to, kas minėta, matyti, kad negalima atmesti galimybės, jog informacija gali būti laikoma tikslia, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktą ir Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį, vien dėl to, kad susijusi su būsimu spaudos straipsnio apie rinkos gandą paskelbimu.
- 47 Atsižvelgiant į tai, antra, reikia išnagrinėti gando apie galimą pasiūlymo perimti pateikimą tikslumo lygį, siekiant įvertinti, ar informacija apie straipsnio, susijusio su tokiu gandu, paskelbimą iš tiesų tenkina tame punkte numatytą antrą sąlygą, susijusią su galima nagrinėjamo paskelbimo įtaka atitinkamų finansinių priemonių ar su jomis susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai. Vis dėlto atliekant šį vertinimą negalima atsiriboti nuo fakto, kad į tikslų gandų pobūdį atsižvelgiama siekiant nustatyti ne tai, ar jie yra pakankamai tikslūs, kad būtų galima padaryti išvadą dėl įtakos nagrinėjamų priemonių kainai, bet tai, ar informacija, susijusi su būsimu spaudos straipsnio apie šiuos gandus paskelbimu, yra pakankamai tiksli, kad būtų galima daryti išvadą dėl įtakos, kurią šis paskelbimas gali daryti kainai.
- 48 Aišku, kad, kaip nurodo A, gandai būdingas tam tikras netikrumas. Vis dėlto, patikimumas yra veiksnys, kurį reikia nustatyti kiekvienu konkrečiu atveju. Kadangi gando patikimumas yra svarbus nustatant, ar informacija apie būsimą spaudos straipsnio apie šį gandą paskelbimą yra pakankamai tiksli, kad būtų galima daryti išvadą dėl galimos šio paskelbimo įtakos kainoms, šiuo tikslu reikia atsižvelgti, be kita ko, į minėto gando turinio tikslumą ir jį skleidžiančio šaltinio patikimumą.
- 49 Šiuo klausimu informacija, pateikianti tokius duomenis, kaip nurodyti pagrindinėje byloje nagrinėjamuose spaudos straipsniuose, kuriuose yra tiek atitinkamų finansinių priemonių emitento pavadinimas, tiek numatomo pasiūlymo perimti sąlygos, negali būti laikoma „neaiškia ar bendro pobūdžio informacija, kuria remiantis negalima daryti išvados dėl galimos jos įtakos atitinkamų finansinių priemonių kainai“, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 38 punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 50 Šiomis aplinkybėmis kaip gando, susijusio su pasiūlymo perimti finansinių priemonių emitento vertybinius popierius, dalis nurodyta siūloma šių vertybinių popierių pirkimo kaina gali turėti įtakos vertinant atitinkamos informacijos tikslumą. Vis dėlto tokia nuoroda nėra būtina siekiant informaciją, susijusią su šiuo gandu, laikyti „tikslia“, nes ji apima ir kitus su minėtu pasiūlymu perimti susijusius elementus. Iš tiesų, kaip savo išvados 51 punkte pažymėjo generalinė advokatė, toks pasiūlymas paprastai apima perėmimo priemonę prie akcijos kainos, o tai leidžia rinkai įvertinti galimą įtaką kainai.

- 51 Be atitinkamo spaudos straipsnio turinio, kiti elementai dar gali prisidėti prie informacijos apie būsimą jo paskelbimą tikslumo, siekiant įvertinti galimą poveikį atitinkamų finansinių priemonių ar susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai. Šiuo klausimu spaudos straipsnius parengusio žurnalisto ir spaudos leidinio, paskelbusio šiuos straipsnius, reputacija, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, gali būti laikoma lemiamu veiksniu, nes šie elementai leidžia įvertinti nurodytų gandų patikimumą, o investuotojai tam tikrais atvejais gali preziumuoti, kad jie gauti iš šaltinių, kuriuos šis žurnalistas ir šis spaudos leidinys laiko patikimais.
- 52 Iš to darytina išvada, kad, kai tam tikriems asmenims pranešama apie tai, kad spaudos straipsnyje bus atskleista informacija apie šio sprendimo 50 punkte minėtą informaciją ir prireikus apie šio straipsnio autoriaus ir jį paskelbusio spaudos leidinio tapatybę, tokia informacija, jeigu ja siekiama sustiprinti gando, kuris bus paskleistas spaudos straipsnyje, patikimumą, yra reikšminga siekiant įvertinti, ar informacija, susijusi su būsimu tokio straipsnio paskelbimu, yra pakankamai tiksli, kad iš to būtų galima daryti išvadą dėl šio paskelbimo galimos įtakos kainoms.
- 53 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar faktinis didelis šio paskelbimo poveikis (*ex post*) vertybinių popierių, apie kuriuos informacija paskelbta, kainai yra reikšmingas elementas, siekiant įvertinti informacijos apie paskelbimą tikslumą.
- 54 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kiek tai susiję su Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punkte pateiktu ketvirtuoju „viešai neatskleistos informacijos“ apibrėžimo elementu, t. y. kad informacijos viešas paskelbimas gali turėti didelės įtakos atitinkamų finansinių priemonių kainai, Direktyvos 2003/124 2 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad *ex post* informacija gali būti naudojama patikrinti prielaidą, kad *ex ante* informacija darė didelę įtaką kainų pokyčiams; bet neturėtų būti naudojama imantis veiksmų prieš ką nors, kuris padarė pagrįstas išvadas iš jam prieinamos *ex ante* informacijos.
- 55 Informacija, kurios viešas paskelbimas gali turėti didelės įtakos atitinkamų finansinių priemonių kainai, paprastai turi būti laikoma atitinkančia pirmąjį minėto apibrėžimo elementą, t. y. kad informacija yra tiksli, nes iš principo informacijos paskelbimas negali daryti tokios įtakos, jei ši informacija savaime nėra tokia.
- 56 Taigi faktinė paskelbimo įtaka šiame paskelbime nurodytų vertybinių popierių kainai gali būti informacijos, susijusios su šiuo paskelbimu, tikslumo *ex post* įrodymas. Vis dėlto vien jo nepakanka, kad, neišnagrinėjus kitų iki minėto paskelbimo žinomų ar atskleistų elementų, būtų įrodyta, kad ji yra tiksli.
- 57 Iš to, kas minėta, matyti, kad į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktas turi būti aiškinamas taip, kad, siekiant kvalifikuoti kaip viešai neatskleistą informaciją, informacija apie būsimą spaudos straipsnio apie rinkos gandą, susijusį su finansinių priemonių emitentu, paskelbimą gali būti laikoma „tikslia“ informacija, kaip ji suprantama pagal minėtą nuostatą ir Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį, ir vertinant šį informacijos tikslumą tiek, kiek apie tai buvo pranešta prieš atskleidimą, turi reikšmės tai, kad šiame straipsnyje nurodyta galimo pasiūlymo perimti šio emitento vertybinius popierius kaina, spaudos straipsnį parengusio žurnalisto ir paskelbusio spaudos leidinio tapatybė. Dėl realios šio atskleidimo įtakos vertybinių popierių, su kuriais jis susijęs, kainai pažymėtina, kad nors jis gali būti šios informacijos tikslumo įrodymas *ex post*, vien jo nepakanka įrodyti tokį tikslų pobūdį, nenagrinėjant kitų iki šio paskelbimo žinomų ar atskleistų elementų.

Dėl antrojo–ketvirtojo klausimų

Pirminės pastabos

- 58 Antrasis–ketvirtasis klausimai susiję su Reglamento Nr. 596/2014, priimto po to, kai susiklostė pagrindinės bylos faktinės aplinkybės, 10 ir 21 straipsnių išaiškinimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad vis dėlto šio 21 straipsnio nuostatos yra ne tokios griežtos nei Direktyvos 2003/6 nuostatos, galiojusios klostantis šioms faktinėms aplinkybėms, todėl jos turi būti taikomos atgaline data minėtoms faktinėms aplinkybėms. Šio teismo teigimu, minėtame straipsnyje nustatyta speciali tvarka, nenumatyta Direktyvoje 2003/6, kuria siekiama, be kita ko, apriboti pažeidimo, kurį sudaro neteisėtas viešai neatskleistos informacijos atskleidimas, kai tai daroma užsiimant žurnalistine veikla, kvalifikavimą.
- 59 Šiuo atveju, kaip savo išvados 68 punkte pažymėjo generalinė advokatė, klausimas, ar Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnio nuostatos yra ne tokios griežtos atitinkamoje srityje, nei Direktyvoje 2003/6 numatytos nuostatos, kad realiai būtų taikomos pagrindinėje byloje (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Delvigne*, C-650/13, EU:C:2015:648, 53 punktą), priklauso nuo to, kaip reikia aiškinti šį straipsnį. Be to, nors šio reglamento 10 straipsnis atitinka Direktyvos 2003/6 3 straipsnio a punktą, todėl pats negali būti laikomas nustatančiu švelnesnę taisyklę nei numatytoji pastarojoje nuostatoje, iš minėtame 21 straipsnyje daromos nuorodos į šį 10 straipsnį matyti, kad šių straipsnių nuostatos yra glaudžiai susijusios ir negali būti taikomos atskirai. Taigi negalima iš karto konstatuoti, kad minėto reglamento 10 straipsnio ir minėtos direktyvos 3 straipsnio prasmė ir apimtis yra lygiai tokia pati, kiek tai susiję su žurnalistu viešai neatskleistos informacijos paskelbimu.
- 60 Šiomis aplinkybėmis Reglamento Nr. 596/2014 10 ir 21 straipsnių taikymas pagrindinėje byloje priklauso nuo antrojo–ketvirtojo klausimų nagrinėjimo iš esmės (pagal analogiją žr. 2021 m. spalio 28 d. Sprendimo *Komisja za protivodeystvie na koruptsiyata i za otnemane na nezakonno pridobitoto imushtestvo*, C-319/19, EU:C:2021:883, 25 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

Dėl esmės

– Dėl antrojo klausimo

- 61 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad „užsiimant žurnalistine veikla“, kaip tai suprantama pagal šį straipsnį, žurnalistas atskleidžia informaciją apie būsimą jo parengto spaudos straipsnio apie rinkos gandą paskelbimą vienam iš savo įprastų informacijos šaltinių.
- 62 Iš Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnio matyti, kad taikant šio reglamento 10 straipsnį, susijusį su neteisėtu viešai neatskleistos informacijos atskleidimu, kai informacija atskleidžiama užsiimant žurnalistine veikla arba kita saviraiškos forma žiniasklaidoje, toks informacijos atskleidimas vertinamas atsižvelgiant į kitose žiniasklaidos priemonėse spaudos ir žodžio laisvei taikytinas taisykles, taip pat žurnalistų profesines taisykles arba kodeksus, nebent informaciją atskleidęs asmuo arba su juo glaudžiai susijęs asmenys dėl atitinkamos informacijos atskleidimo tiesiogiai ar netiesiogiai negauna pelno arba tai darydamas šis asmuo nesiekia suklaidinti rinkos.

- 63 Siekiant nustatyti, ar atskleidimas „užsiimant žurnalistine veikla“, kaip tai suprantama pagal šį 21 straipsnį, apima atvejį, kai žurnalistas atskleidžia informaciją vienam iš savo įprastų informacijos šaltinių, arba tik viešą paskelbimą, nesvarbu, ar spaudoje, ar kitose žiniasklaidos priemonėse, reikia priminti, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą būtina atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į jos kontekstą, taip pat į akto, kurio dalis ji yra, tikslus.
- 64 Kiek tai susiję su Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnio formuluote, reikia konstatuoti, kad terminas „užsiimant žurnalistine veikla“ reiškia informacijos atskleidimą užsiimant žurnalistine veikla, taigi nebūtinai tik informacijos atskleidimą ją paskelbiant, bet taip pat ir informacijos, kuri yra tokio paskelbimo proceso dalis, atskleidimą.
- 65 Kiek tai susiję su Reglamento Nr. 596/2014 kontekstu ir tikslais, iš jo 2 konstatuojamosios dalies matyti, kad juo siekiama užtikrinti vientisą finansų rinką, uždraudžiant piktnaudžiauti rinka, kaip antai prekybą vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir neteisėtą viešai neatskleistos informacijos atskleidimą. Iš minėto reglamento 77 konstatuojamosios dalies taip pat matyti, kad šio tikslo siekiama laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) įtvirtintų pagrindinių teisių ir principų, visų pirma spaudos ir žodžio laisvės kitose žiniasklaidos priemonėse, kurios užtikrinamos Sąjungoje ir valstybėse narėse, taip pat Chartijos 11 straipsnyje įtvirtintų principų, kurie, be kita ko, paminėti Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnyje.
- 66 Siekiant atsižvelgti į žodžio laisvės svarbą visai demokratinei visuomenei reikia su ja susijusias sąvokas, įskaitant „užsiimant žurnalistine veikla“, aiškinti plačiai (pagal analogiją žr. 2019 m. vasario 14 d. Sprendimo *Buivids*, C-345/17, EU:C:2019:122, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 67 Be to, aiškinant Chartijos 11 straipsnį, pagal jos 52 straipsnio 3 dalį reikia atsižvelgti į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, susijusią su 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsniu (šiuo klausimu žr. 2019 m. vasario 14 d. Sprendimo *Buivids*, C-345/17, EU:C:2019:122, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 68 Iš šios jurisprudencijos matyti, kad ne tik skelbimas, bet ir parengiamieji veiksmai, kaip informacijos rinkimas, žurnalistinio tiriamojo veikla, yra neatsiejami nuo spaudos laisvės, įtvirtintos šios konvencijos 10 straipsnyje, ir, kaip tokie, yra saugomi (šiuo klausimu žr. 2006 m. balandžio 25 d. EŽTT sprendimo *Dammann prieš Šveicariją*, CE:ECHR:2006:0425JUD007755101, 52 punktą ir 2017 m. birželio 27 d. EŽTT sprendimo *Satakunnan Markkinapörssi Oy ir Satamedia Oy prieš Suomiją*, CE:ECHR:2017:0627JUD000093113, 128 punktą).
- 69 Taigi, nors pagrindinis žurnalistinės veiklos tikslas – perduoti informaciją visuomenei, reikia manyti, kad informacijos atskleidimas užsiimant žurnalistine veikla, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnį, gali būti informacijos atskleidimas, kuriuo siekiama įgyvendinti šią veiklą, įskaitant veiksmus, žurnalistui atliekamus vykdant parengiamąjį tiriamąjį veiklą, susijusią su skelbimu.
- 70 Kalbant apie pagrindinę bylą, taip galėtų būti, be kita ko, prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo iškeltos hipotezės atveju, kai informacijos apie būsimą spaudos straipsnio paskelbimą atskleidimu siekiama patikrinti arba gauti paaiškinimą apie gandą, kuris yra šio straipsnio dalykas, neatsižvelgiant į tai, ar asmuo, kuriam pateikta ši informacija, yra minėto gando šaltinis, ar ne. Šis teismas turi įvertinti, ar taip iš tikrųjų buvo nagrinėjamu atveju.

71 Atsižvelgiant į tai, kas minėta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad žurnalistas atskleidžia vienam iš savo įprastų šaltinių informaciją apie būsimą jo parengto spaudos straipsnio apie rinkos gandą paskelbimą, „užsiim[damas] žurnalistine veikla“, kaip tai suprantama pagal šį straipsnį, kai toks atskleidimas yra būtinas žurnalistinei veiklai, įskaitant su paskelbimu susijusią parengiamąją tiriamąją veiklą, vykdyti.

– *Dėl trečiojo ir ketvirtąjo klausimų*

72 Trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 596/2014 10 ir 21 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad žurnalisto atlikto viešai neatskleistos informacijos paskelbimo vykdant žurnalistinę veiklą teisėtumas ar neteisėtumas priklauso nuo to, ar tai buvo padaryta atliekant įprastinę žurnalisto profesinę veiklą.

73 Reglamento Nr. 596/2014 10 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad viešai neatskleista informacija atskleidžiama neteisėtai, o tai yra draudžiama pagal šio reglamento 14 straipsnio c punktą, jeigu asmuo turi viešai neatskleistos informacijos ir atskleidžia ją bet kuriam asmeniui, nebent informacija atskleidžiama jam atliekant įprastines su darbu susijusias funkcijas, profesinę veiklą arba pareigas.

74 Kadangi ši neteisėto viešai neatskleistos informacijos atskleidimo apibrėžtis pateikta minėtame 10 straipsnyje „[R]eglamento [Nr. 596/2014] tikslais“, ji turi būti laikoma taikytina šio reglamento 21 straipsnyje nurodytoms situacijoms. Tai patvirtina šios nuostatos formuluotė, susijusi su viešai neatskleistos informacijos atskleidimo užsiimant žurnalistine veikla vertinimu, be kita ko, šio reglamento 10 straipsnio tikslais.

75 Darytina išvada, kad Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnis nėra savarankiškas pagrindas, nukrypstantis nuo šio reglamento 10 straipsnio, nustatyti viešai neatskleistos informacijos atskleidimo užsiimant žurnalistine veikla teisėtumą ar neteisėtumą. Toks nustatymas turi būti grindžiamas šiuo 10 straipsniu, atsižvelgiant į minėtame 21 straipsnyje pateiktus patikslinimus.

76 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 596/2014 10 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 14 straipsnio c punktu, iš esmės atitinka 1989 m. lapkričio 13 d. Tarybos direktyvos 89/592/EEB, koordinuojančios taisyklės dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija (OL L 334, 1989, p. 30), 3 straipsnio a punktą ir Direktyvos 2003/6 3 straipsnio a punktą, pagal kuriuos valstybės narės įpareigojamos uždrausti atskleisti viešai neatskleistą informaciją. Konkrečiai kalbant, Reglamento Nr. 596/2014 10 straipsnyje numčius, kad viešai neatskleistos informacijos atskleidimas nėra neteisėtas, jeigu informacija atskleidžiama atliekant įprastines su darbu susijusias funkcijas, profesinę veiklą arba pareigas, yra nustatyta ta pati draudimo atskleisti viešai neatskleistą informaciją išimtis kaip ir minėtose šių direktyvų nuostatose.

77 Be to, kaip visų pirma matyti iš minėtos 2 konstatuojamosios dalies, Reglamentu Nr. 596/2014, kaip ir minėtomis prieš jį priimtomis direktyvomis, visų pirma siekiama apsaugoti finansų rinkų vientisumą ir sustiprinti investuotojų pasitikėjimą, kuris, be kita ko, grindžiamas tuo, kad jie bus vienodai vertinami ir saugomi nuo neteisėto viešai neatskleistos informacijos panaudojimo (šiuo klausimu žr. 2009 m. gruodžio 23 d. Sprendimo *Spector Photo Group ir Van Raemdonck*, C-45/08, EU:C:2009:806, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 78 Taigi Reglamento Nr. 596/2014 10 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis, kaip ir numatytoji Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punkte, nustato glaudaus ryšio tarp viešai neatskleistos informacijos atskleidimo ir su darbu susijusių funkcijų, profesinės veiklos arba pareigų vykdymo, kad būtų pateisintas toks atskleidimas, sąlygą. Iš esmės ji turi būti aiškinama siaurai, nes viešai neatskleistos informacijos atskleidimas yra teisėtas tik tuo atveju, jeigu jis yra griežtai būtinas šiam vykdymui ir atitinka proporcingumo principą, kaip Teisingumo Teismas nurodė 2005 m. lapkričio 22 d. Sprendime *Grøngaard ir Bang* (C-384/02, EU:C:2005:708, 31 ir 34 punktai).
- 79 Atsižvelgiant į tai, reikia priminti, kad byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, nagrinėjamą viešai neatskleistą informaciją atskleidę asmenys atitinkamai buvo darbuotojų atstovas bendrovės valdyboje (jis taip pat buvo įmonių grupės ryšių komiteto narys) ir profesinės sąjungos pirmininkas.
- 80 Vis dėlto, kai žurnalistas atskleidžia viešai neatskleistą informaciją „užsiimdamas žurnalistine veikla“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnį, ši išimtis turi būti aiškinama, kaip iš esmės pažymėta šio sprendimo 65 ir 66 punktuose, taip, kad būtų išsaugotas šios nuostatos veiksmingumas, atsižvelgiant į jos tikslą, taip pat nurodytą šio reglamento 77 konstatuojamojoje dalyje, t. y. užtikrinti spaudos ir žodžio laisvę kitose žiniasklaidos priemonėse, garantuojamą, be kita ko, pagal Chartijos 11 straipsnį (pagal analogiją žr. 2019 m. liepos 29 d. Sprendimo *Spiegel Online*, C-516/17, EU:C:2019:625, 55 punktą).
- 81 Taigi iš Reglamento Nr. 596/2014 10 straipsnio kylantis reikalavimas, kad toks atskleidimas būtų būtinas žurnalistų profesinei veiklai vykdyti, ir šio atskleidimo proporcingumas turi būti vertinami atsižvelgiant į tai, kad šis 10 straipsnis, kiek juo apribojama Chartijos 11 straipsnyje garantuojama pagrindinė teisė, turi būti aiškinamas laikantis jos 52 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų.
- 82 Taigi, pirma, kalbant apie reikalavimą, kad toks atskleidimas turi būti būtinas žurnalistinei veiklai vykdyti, kuri, kaip nurodyta šio sprendimo 71 punkte, apima su paskelbimu susijusią parengiamąją tiriamąją veiklą, reikia atsižvelgti, be kita ko, į būtinybę, kad žurnalistas patikrintų sužinotą informaciją.
- 83 Vadinasi, kaip savo išvados 97 punkte iš esmės pažymėjo generalinė advokatė, jei toks atskleidimas, kaip pagrindinėje byloje, buvo atliktas siekiant paskelbti spaudos straipsnį spaudoje, reikia išnagrinėti, ar šis atskleidimas viršijo tai, kas būtina, norint patikrinti šiame straipsnyje esančią informaciją. Konkrečiai kalbant, kiek tai susiję su informacijos apie rinkos gandą patikrinimu, prireikus reikia išnagrinėti, ar žurnalistas būtinai turėjo trečiajam asmeniui atskleisti ne tik paties aptariamo gando turinį, bet ir konkrečią informaciją, susijusią su būsimu spaudos straipsnio apie šį gandą paskelbimu.
- 84 Antra, siekiant nustatyti, ar toks atskleidimas yra proporcingas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 596/2014 10 straipsnį, reikia išnagrinėti, ar spaudos laisvės apribojimas, kurį lemtų tokio atskleidimo draudimas, būtų pernelyg didelis, palyginti su žala, kurią toks atskleidimas gali padaryti finansų rinkų vientisumui.
- 85 Tarp veiksmų, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant šį vertinimą, yra, pirma, tokio draudimo potencialus atgrasomasis poveikis žurnalistinės veiklos, įskaitant parengiamąją tiriamąją veiklą, vykdymui.

- 86 Antra, taip pat reikia patikrinti, ar atskleidamas atitinkamą informaciją žurnalistas veikė nepažeisdamas savo profesiją reglamentuojančių taisyklių ir kodeksų, nurodytų Reglamento Nr. 596/2014 21 straipsnyje. Vis dėlto, kaip savo išvados 103 punkte pažymėjo generalinė advokatė, vien šių taisyklių ir kodeksų laikymasis neleidžia daryti išvados, kad viešai neatskleistos informacijos atskleidimas buvo proporcingas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 569/2014 10 straipsnį.
- 87 Trečia, kaip savo išvados 100 punkte pažymėjo generalinė advokatė, taip pat reikia atsižvelgti į nagrinėjamos viešai neatskleistos informacijos paskelbimo neigiamą įtaką finansų rinkų vientisumui. Konkrečiai kalbant, kadangi prekyba vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, buvo įvykdyta po šio paskelbimo, tai galėjo lemti kitų investuotojų finansinius nuostolius ir vidutinės trukmės laikotarpiu prarastą pasitikėjimą finansų rinkomis.
- 88 Darytina išvada, kad viešai neatskleistos informacijos atskleidimas pažeidžia ne tik tam tikrų investuotojų privačius interesus, bet ir apskritai viešąjį interesą užtikrinti visišką ir pakankamą rinkos skaidrumą, siekiant apsaugoti jos vientisumą, taip pat visų investuotojų pasitikėjimą, kaip priminta šio sprendimo 77 punkte. Taigi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turi atsižvelgti į tai, kad viešasis interesas, kurio galėjo būti siekiama tokiu atskleidimu, prieštarauja ne tik privatiems interesams, bet ir tokio paties pobūdžio interesui (pagal analogiją žr. 2007 m. gruodžio 10 d. EŽTT sprendimo *Stoll prieš Šveicariją*, CE:ECHR:2007:1210JUD006969801, 116 punktą).
- 89 Atsižvelgiant į visa tai, kas minėta, į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 596/2014 10 ir 21 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad žurnalisto viešai neatskleistos informacijos paskelbimas yra teisėtas, jeigu jis laikytinas būtinu jo profesinei veiklai vykdyti ir laikomasi proporcingumo principo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 90 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) 1 straipsnio 1 punktą turi būti aiškinamas taip, kad, siekiant kvalifikuoti kaip viešai neatskleistą informaciją, informacija apie būsimą spaudos straipsnio apie rinkos gandą, susijusį su finansinių priemonių emitentu, paskelbimą gali būti laikoma „tikslia“ informacija, kaip ji suprantama pagal minėtą nuostatą ir 2003 m. gruodžio 22 d. Komisijos direktyvos 2003/124/EB, įgyvendinančios Direktyvą 2003/6 dėl viešai neatskleistos informacijos ir viešo jos atskleidimo bei manipuliavimo rinka apibrėžimo, 1 straipsnio 1 dalį, ir vertinant šį informacijos tikslumą tiek, kiek apie tai buvo pranešta prieš atskleidimą, turi reikšmės tai, kad šiame straipsnyje nurodyta galimo pasiūlymo perimti šio emitento vertybinius popierius kaina, spaudos straipsnį parengusio žurnalisto ir paskelbusio spaudos leidinio tapatybė. Dėl realios šio**

atskleidimo įtakos vertybinių popierių, su kuriais jis susijęs, kainai pažymėtina, kad nors jis gali būti šios informacijos tikslumo įrodymas *ex post*, vien jo nepakanka įrodyti tokių tikslų pobūdį, nenagrinėjant kitų iki šio atskleidimo žinomų ar atskleistų elementų.

2. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/6 ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB 21 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad žurnalistas atskleidžia vienam iš savo įprastų šaltinių informaciją apie būsimą jo parengto spaudos straipsnio apie rinkos gandą paskelbimą, „užsiim[damas] žurnalistine veikla“, kaip tai suprantama pagal šį straipsnį, kai toks atskleidimas yra būtinas žurnalistinei veiklai, įskaitant su publikacija susijusią parengiamąją tiriamąją veiklą, vykdyti.
3. Reglamento Nr. 596/2014 10 ir 21 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad žurnalisto viešai neatskleistos informacijos paskelbimas yra teisėtas, jeigu jis laikytinas būtinu jo profesinei veiklai vykdyti ir laikomasi proporcingumo principo.

Parašai.